

Dyrehelseforskriften er oppdatert – dette bør du vite

Vi har god dyrehelse i Norge. Slik ønsker vi at det fortsatt skal være! **Forebygging er viktigere enn noen gang, og DU som jobber med husdyr har et stort ansvar for å bidra til dette.**

Dyrehelseforskriften skal bidra til å forebygge sykdom. Her finner du informasjon om noen av bestemmelsene i dyrehelseforskriften.

Karenstid (ventetid) for flytting av storfe, svin og kameldyr (§ 19)

Flytting ved kjøp og salg av dyr er *den viktigste årsaken til smitteoverføring i husdyrhold*. Hvis du skal selge eller av andre grunner flytte storfe, svin eller kameldyr fra din besetning må du fylle ut en egenerklæring. I egenerklæringen må du bekrefte at:

- dyrene dine ikke har vist tegn på smittsom sykdom siste 14 dager,
- dyrene som skal flyttes har oppholdt seg i besetningen din i mer enn 30 dager (unntak for dyr som er født i besetningen din), og
- at du ikke har mottatt (fra andre besetninger, fellesbeiter eller dyreansamlinger) klauvdyr de siste 14 dagene.

Det finnes noen unntak, blant annet ved flytting til slakteri/til og fra beite/fellesetre og institusjoner. Det finnes også unntak for kameldyr og svin. Se mer informasjon i forskriften om disse.

Strengere regler for flytting av småfe (§ 22 og § 23)

Dersom du ønsker å flytte, kjøpe eller selge småfe (sau, geit, vær, bukk, lam, kje) må du være klar over at:

- Det er forbudt å flytte hunddyr av sau og geit fra en besetning til en annen.
- Det er forbudt å flytte småfe mellom de fire småferegionene og ut av fylker som har hatt skrapesjuka.
- Du kan søke om unntak fra forbudene.

Ved all flytting av småfe skal det følge med en **egenerklæring** om helsetilstanden i besetninga fra leverandør. Ved all flytting av geiter, samt av sau over fylkesgrenser, skal det i tillegg følge med en **veterinærattest** som bl.a. krever mædi/CAE-prøvetaking, i enkelte tilfeller også test for paratuberkulose. Egenerklæring og veterinærattest skal ikke være eldre enn 7 dager når dyra flyttes. De skal oppbevares i mottakerbesetninga i 5 år og legges fram når Mattilsynet ber om det, ikke sendes til oss.

Lam og kje som skal slaktes før de er 8 mnd. gamle og som holdes adskilt fra andre småfebesetninger etter flyttinga, er unntatt fra kravene om søknad, egenerklæring og veterinærattest.

Regelverket for flytting av småfe er komplisert, Mattilsynet har derfor laget en egen veileder for flytting av småfe, du finner den og informasjon om regler for flytting av småfe på våre nettsider.

Brukt utstyr må vaskes (§ 5)

Husk at alt brukt utstyr som har vært i direkte eller indirekte kontakt med dyr (også naboen sine), må vaskes grundig. Du er ansvarlig for å vurdere om det også er nødvendig å desinfisere utstyret. Vær spesielt oppmerksom på utstyr som kommer fra utlandet.

Karenstid dersom du har vært i kontakt med dyr i utlandet (§ 5)

Etter kontakt med dyr i andre land er det viktig å ikke ta smitte med tilbake til norske husdyr.

Hvis du har vært i kontakt med klauvdyr (for eksempel storfe, sau, svin) eller fjørfe i utlandet, skal det gå 48 timer før du har kontakt med klauvdyr eller fjørfe i Norge. Dette gjelder selv om dyra du var i kontakt med i utlandet, så ut til å være friske. Du må også dusje og skifte klær før du går inn i et dyrehold i Norge etter et utenlandsopphold. Husk at også matvarer kan ha med seg smittestoffer. Ikke gi dyra mat som er kjøpt i andre land.

Dersom du er i kontakt med klauvdyr eller fjørfe i land med alvorlige smittsomme sykdommer, bør du vente minst 72 timer før du har kontakt med klauvdyr eller fjørfe i Norge.

Denne regelen gjelder for alle som skal inn i dyreholdet ditt, både deg selv, dine ansatte og andre besøkende.

Smitteverntiltak for næringsretta dyrehold (§ 6)

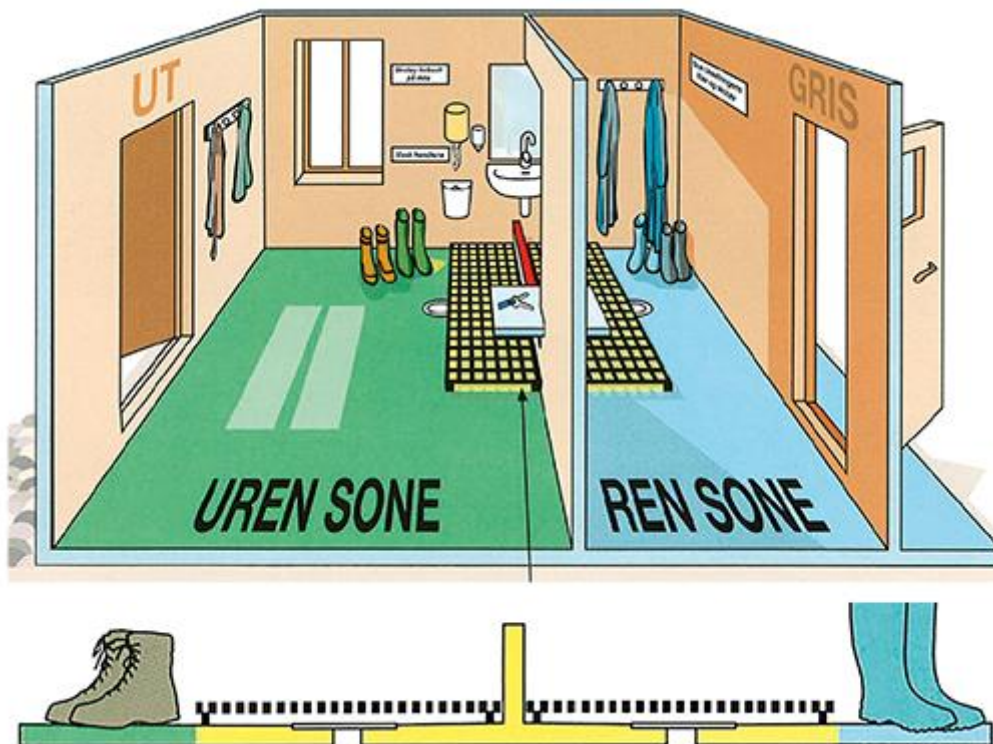
Du som driver næringsretta dyrehold må ha ei **smittesluse**. Ei smittesluse skal hindre at smitte kommer inn i eller ut av dyreholdet ditt.

Varmt og kaldt vann skal være tilgjengelig. Tenk gjennom hvordan du kan utforme slusa, slik at brukerne lett kan vaske hender og utstyr og ta på seg overtrekkstøy og sko.

Det er ingen fasitsvar for hvordan ei smittesluse skal se ut. Det viktige er at den fungerer i praksis slik at besøkende ikke bringer smitte inn eller ut av dyreholdet ditt.

Du må ha ei **særskilt dør eller en port som brukes til å laste dyr inn eller ut**. Kravet gjelder ikke for pelsdyr eller for besetninger i driftsbygninger eller anlegg som ble bygget før 1. januar 2020, og som ikke har blitt vesentlig ombygget etter 1. januar 2020.

I melkeproduserende besetninger må det være ei dør eller en annen innretning **som bare brukes av tankbilsjåførere som henter melk**.

Illustrasjon: Jørgen Rogne/Helsetjenesten for svin, Animalia.

Du må ha oppdatert kompetanse (§ 7 - vær beredt!)

Flere sykdommer kommer inn til Norge nå enn før på grunn av klimaendringer, økt reiseaktivitet og import av dyr. Det er viktig å ha god oversikt over hvilke farer som truer. Du må derfor ha oppdatert kunnskap om:

- sykdommer hos dyr
- sykdommer som kan overføres mellom dyr og mennesker
- forebyggende tiltak mot smitteoverføring og resistensutvikling og
- sammenhengen mellom dyrehelse, dyrevelferd og folkehelse.

Fra 1.1.2020 er det krav om at dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha gjennomført et kurs i dyrehelse. Nye dyreholdere skal ha gjennomført kurset i løpet av det første året som dyreholder. Kurset skal være godkjent av Mattilsynet.

Kravet om kurs gjelder ikke dyreholdere som kan dokumentere kompetanse i dyrehelse på agronomnivå eller høyere.

Smittevernplan (§ 8)

Du som driver næringsretta dyrehold skal ha rutiner på gården som sikrer godt smittevern. Du må tenke gjennom hvor det er fare for at smitte kan komme inn i eller ut av dyreholdet ditt, og planlegge tiltak for å hindre dette. Rutinene skal beskrives i en **skriftlig smittevernplan**. Den skal inneholde en plantegning over dyre- og persontrafikken, være tilpassa hvert enkelt dyrehold og omfatte hele driftsopplegget ditt.

Detaljer om hva smittevernplanen skal inneholde finnes i forskriften i § 8.

Husk å varsle!

Vi har alle plikt til å varsle Mattilsynet ved mistanke om smittsom dyresjukdom som kan gi vesentlige samfunnsmessige konsekvenser. Det er varslingsplikt på både de alvorligste sykdommene som vi kaller A-sykdommer, f.eks. munn- og klauvsjuka, og de som er litt mindre alvorlige, som er på listen over B-sykdommer. Alle A- og B-sykdommer er dermed varslingspliktige. Du kan lese mer om hvordan dyresykdommer er inndelt på mattilsynet.no

Veterinæren har også varslingsplikt til Mattilsynet ved mistanke om alvorlig smittsom dyresjukdom.

Ved mistanke om alvorlig smittsom dyresjukdom må du varsle Mattilsynet umiddelbart på telefon 22 40 00 00.

Husk at det er forbudt å flytte dyr inn i og ut av dyreholdet ditt dersom du har mistanke om eller påvist smittsom sykdom i dyreholdet ditt.

Trenger du mer informasjon kan kontakte Mattilsynet på tlf 22 40 00 00 eller gå inn på www.mattilsynet.no

